

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvá hlava ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Všeobecnosť Občianskeho zákonníka

Tento zákon je všeobecným a základným predpisom súkromného práva.

§ 2

Základné princípy

§ 3

Základné princípy

§ 4

Základné princípy

§ 5

Základné princípy

§ 6

Základné princípy

§ 7

Základné princípy

§ 8

Prezumpcia dobromyseľnosti

Dobromyseľnosť sa predpokladá. Kto však zanedbal náležitú starostlivosť, nie je dobromyseľný.

§ 9

Náležitá starostlivosť

(1) Náležitou starostlivosťou je starostlivosť všeobecne vyžadovaná v prípadoch daného druhu. Kto sa verejne alebo v styku s inou osobou prihlási k určitej profesijnej odbornosti, vyžaduje sa od neho náležitá starostlivosť spojená s touto odbornosťou.

(2) Ak niekto nemá o určitej skutočnosti vedomosť iba v dôsledku zanedbania náležitej starostlivosti, platí, že o tejto skutočnosti musel vedieť.

(3) Odsek 2 sa použije aj vtedy, ak sa niekto podľa tohto zákona o určitej skutočnosti musel dozvedieť.

Druhá hlava OSOBY

§ 10

Právna subjektivita

Spôsobilosť mať v medziach právneho poriadku práva a povinnosti má fyzická osoba, právnická osoba a štát.

§ 11

Osoby

- (1) Fyzickou osobou je človek.
- (2) Právnickou osobou je združenie osôb alebo majetku, alebo iný organizovaný útvar, ktorému zákon priznáva právnu subjektivitu.
- (3) Štát v súkromnoprávných vzťahoch vystupuje ako právnická osoba.

§ 12

Príbuzenstvo

- (1) Fyzické osoby sú príbuzné v priamom rade, ak je jedna potomkom druhej. Stupeň príbuzenstva sa určí počtom narodení, ktoré zakladajú ich príbuzenský vzťah.
- (2) Fyzické osoby sú príbuzné v nepriamom rade, ak sú potomkom spoločného predka, a nie sú príbuznými v priamom rade. Stupeň príbuzenstva sa určí počtom narodení, ktoré zakladajú ich príbuzenský vzťah k najbližšiemu spoločnému predkovi.
- (3) Určenie rodičovstva a osvojenie zakladajú príbuzenský vzťah rovnako ako narodenie.

§ 13

Blízke osoby

Blízkymi osobami sú príbuzní v priamom rade, súrodenci a manželia alebo iné fyzické osoby, ktorých vzťah je účelom a funkciou obdobný ako vzťah medzi manželmi. Blízkymi osobami sú aj iné fyzické osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom, ak by ujmu jednej z nich druhá dôvodne pociťovala ako svoju vlastnú.

§ 14

Spotrebiteľ

- (1) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania.
- (2) Kto voči obchodníkovi vystupuje ako obchodník, nepovažuje sa za spotrebiteľa.

§ 15

Obchodník

- (1) Obchodníkom je osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet.
- (2) Za obchodníka sa považuje aj osoba, ktorá voči spotrebiteľovi vystupuje ako obchodník.

§ 16

Podnikateľ

Podnikateľom je:

- a) osoba zapísaná v obchodnom registri,

- b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

§ 17

Podnikanie

Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

§ 18

Podnik

Podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

§ 19

Organizačná zložka podniku

(1) Organizačnou zložkou podniku je organizačný útvar podniku podľa tohto alebo osobitného zákona. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku.

(2) Organizačnú zložku podniku právnickej osoby možno na návrh zapísať do obchodného registra.

§ 20

Prevádzkareň

Prevádzkarňou je priestor, v ktorom sa uskutočňuje určitá podnikateľská činnosť. Prevádzkareň musí byť označená obchodným menom podnikateľa, ku ktorému sa môže pripojiť názov prevádzkarne alebo iné rozlišujúce označenie.

§ 21

Obchodné meno

(1) Podnikateľ prevádzkuje podnik pod svojím obchodným menom.

(2) Ak si fyzická osoba nezvolí iné obchodné meno, je ním jej meno a priezvisko, prípadne doplnené o dodatok o osobe alebo predmete podnikania. Pri zmene mena alebo priezviska možno v obchodnom mene používať aj svoje predchádzajúce meno alebo priezvisko.

(3) Obchodným menom právnickej osoby, ktorá je podnikateľom, je jej názov.

§ 22

Používanie obchodného mena

(1) Obchodné meno nesmie pôsobiť klamlivo a nesmie byť zameniteľné s iným obchodným menom.

(2) Obchodné mená viacerých právnických osôb môžu vyjadrovať ich prepojenosť, ak sú navzájom odlišiteľné viac než len rozdielnym označením právnej formy.

(3) Podnikateľ používa obchodné meno s dodatkom označujúcim jeho aktuálny právny stav, najmä s dodatkom „v likvidácii“, „v konkurze“, „v nútenej správe“ alebo „v reštrukturalizácii“.

§ 23

Prevod obchodného mena

Obchodné meno možno previesť len spolu s podnikom alebo jeho časťou. Kto nadobudne podnik alebo jeho časť, môže ho prevádzkovať pod obchodným menom, pod ktorým bol doteraz prevádzkovaný, a s dodatkom označujúcim nástupníctvo, len ak predchodca zanikol alebo používa iné obchodné meno.

§ 24

Ochrana obchodného mena

- (1) Ochrana obchodného mena sa poskytuje tomu, kto ho používal v súlade s právom skôr.
- (2) Koho právo k obchodnému menu bolo porušené, má rovnaké práva ako pri nekalej súťaži. Ustanovenia o ochrane osobnostných práv tým nie sú dotknuté.

§ 25

Obchodné dokumenty

(1) Každý podnikateľ je povinný uvádzať na svojich obchodných dokumentoch obchodné meno, sídlo, právnu formu právnickej osoby a identifikačné číslo, ak je pridelené. Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri alebo v inej evidencii podnikateľov uvádzajú aj označenie registra, ktorý podnikateľa zapísal, a číslo zápisu. Ak podnikateľ na svojich obchodných dokumentoch uvádza výšku základného imania, musí uviesť aj rozsah jeho splatenia.

(2) Údaje podľa odseku 1 je podnikateľ povinný uvádzať aj v písomnom úradnom styku a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené.

§ 26

Subjekt verejného práva

- (1) Na účely tohto zákona je subjektom verejného práva
- a) štátny orgán,
 - b) obec,
 - c) vyšší územný celok,
 - d) právnická osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 2,
 - e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden zo subjektov verejného práva uvedených v písmenách a) až d).
- (2) Právnická osoba podľa odseku 1 písm. d) je osoba založená alebo zriadená na účely plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter, a
- a) je úplne alebo z väčšej časti financovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d),
 - b) je kontrolovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo
 - c) subjekt verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu.
- (3) Na účely odseku 2 sú subjektom verejného práva aj štátne organizácie, ktoré nie sú podnikateľmi, pri uzavieraní zmlúv, z ktorých vyplýva, že ich obsahom je uspokojovanie verejných potrieb, a to aj keď nespĺňajú podmienky podľa odsekov 1 a 2.

Tretia hlava
PREDMETY SÚKROMNOPRÁVNÝCH VZŤAHOV

Prvý diel
PRÁVNE PREDMETY

§ 27
Základné ustanovenia

- (1) Predmety súkromnoprávných vzťahov (právne predmety) sú hmotné alebo nehmotné.
- (2) Hmotné právne predmety sú najmä veci, byty a nebytové priestory a za podmienok ustanovených týmto zákonom aj živé zvieratá.
- (3) Nehmotné právne predmety sú najmä práva a iné majetkové hodnoty, digitálny obsah a ovládateľné prírodné sily a energie.

§ 28
Hromadný právny predmet

- (1) Právne predmety patriace tej istej osobe, ktoré tvoria súbor bežne považovaný za jeden predmet a ktoré ako takýto súbor bežne nesú spoločné označenie, môžu byť v právnom úkone vymedzené súborne ako hromadný právny predmet.
- (2) Právny úkon sa vzťahuje iba na právne predmety, ktoré tvorili hromadný právny predmet v čase, keď bol právny úkon uskutočnený. To neplatí, ak je právnym predmetom hromadný predmet tak, ako stojí a leží.

§ 29
Majetok a imanie

- (1) Súhrn všetkých právnych predmetov, ktoré osobe patria, tvorí jej majetok. Majetok, ktorý patrí podnikateľovi a slúži alebo je určený na jeho podnikanie, tvorí jeho obchodný majetok.
- (2) Imaním osoby je súhrn jej majetku a jej dlhov.
- (3) Čistým obchodným imaním je obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním.
- (4) Vlastné imanie tvoria vlastné zdroje financovania obchodného majetku podnikateľa podľa osobitného predpisu.

Veci

§ 30
hnuteľné a nehnuteľné

- (1) Veci sú hnuiteľné alebo nehnuteľné.
- (2) Nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom; ostatné veci sú hnuiteľné.

§ 31 **s digitálnymi prvkami**

- (1) Vecou s digitálnymi prvkami je akákoľvek hnuiteľná vec, ktorá obsahuje digitálny obsah alebo digitálnu službu alebo je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou prepojená takým spôsobom, že absencia digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tomu, aby vec plnila svoje funkcie.
- (2) Digitálnym obsahom sú údaje, ktoré sa vytvárajú a dodávajú v digitálnej forme.
- (3) Digitálnou službou je služba, ktorá umožňuje vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme alebo mať k takýmto údajom prístup, alebo ktorá umožňuje výmenu alebo akúkoľvek interakciu údajov v digitálnej forme, ktoré nahrávajú alebo vytvárajú užívatelia služby.
- (4) Digitálnym plnením je digitálny obsah a digitálna služba.

§ 32 **zastupiteľné**

Hnuiteľná vec, ktorú možno nahradiť inou vecou toho istého druhu, je zastupiteľná; ostatné veci sú nezastupiteľné. V pochybnostiach sa prípad posúdi podľa zvyklostí.

§ 33 **spotrebiteľné**

Hnuiteľná vec, ktorej bežné použitie spočíva v jej spotrebovaní, spracovaní alebo scudzení, je vecou spotrebiteľnou; spotrebiteľnými sú aj tie hnuiteľné veci, ktoré patria k skladu alebo k inému súboru, ak ich bežné použitie spočíva v tom, že sú predávané jednotlivo. Ostatné veci sú nespotebiteľné.

Iné právne predmety

§ 34 **Ľudské telo**

- (1) Ľudské telo nie je vec.
- (2) Vecou nie sú časti ľudského tela ani jednotlivé orgány, a to ani v prípade, ak boli od tela oddelené. Na prirodzene obnovované časti ľudského tela, ktoré možno bez znecitlivenia bezbolestne oddeliť, sa však po ich oddelení od tela hľadí ako na hnuiteľné veci.
- (3) Nakladanie s ľudským telom, jeho časťami alebo orgánmi na medicínske, vedecké alebo iné účely upravujú osobitné predpisy.

§ 35 **Zvieratá**

- (1) Živé zviera nie je vec.
- (2) Živé zviera môže byť právnym predmetom, ak to neodporuje jeho povahe ako živého tvora, ktorý je schopný vnímať vlastnými zmyslami a ktorý má osobitný význam a hodnotu; v takom prípade sa naň primerane použijú ustanovenia o hnuiteľných veciach.

§ 36**Byty a nebytové priestory**

Na byty a nebytové priestory sa primerane použijú ustanovenia o nehnuteľných veciach.

§ 37**Práva, iné majetkové hodnoty, ovládateľné prírodné sily a energie**

Práva, iné majetkové hodnoty, ovládateľné prírodné sily a energie môžu byť právnym predmetom, ak to neodporuje ich povahe; v takom prípade sa na nich primerane použijú ustanovenia o hnutel'ných veciach.

§ 38**Podnik ako právny predmet**

Ak je predmetom právneho vzťahu podnik, sú predmetom tohto vzťahu všetky veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré k podniku patria. Predpokladá sa, že k podniku patrí všetko, čo obvykle slúži na jeho prevádzkovanie.

Súčasti právnych predmetov**§ 39****Súčasť právneho predmetu**

Súčasťou právneho predmetu je všetko, čo k nemu podľa jeho povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, aby sa právny predmet znehodnotil.

§ 40**Pozemky a stavby**

- (1) Súčasťou pozemku je priestor nad a pod jeho povrchom a rastliny na ňom vyrastené.
- (2) Stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

Príslušenstvo právnych predmetov**§ 41****Príslušenstvo veci**

- (1) Príslušenstvom hlavnej veci sú všetky vedľajšie veci, ktoré patria jej vlastníkovi a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali. V pochybnostiach sa prípad posúdi podľa zvyklostí.
- (2) Dočasným odlúčením od hlavnej veci neprestáva byť vedľajšia vec jej príslušenstvom.

§ 42**Príslušenstvo bytu a nebytového priestoru**

Príslušenstvom bytu a nebytového priestoru sú aj vedľajšie miestnosti a priestory určené na to, aby sa s nimi trvale užívali.

§ 43**Príslušenstvo pohľadávky**

Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, vrátane úroku z omeškania, a účelné náklady spojené s jej uplatnením.

§ 44**Právny režim príslušenstva**

Príslušenstvo nasleduje právny režim hlavného právneho predmetu, ak dohoda strán alebo zákon neustanovujú inak.

Plody a úžitky**§ 45****Plody a úžitky**

Čo právny predmet pravidelne poskytuje zo svojej prirodzenej podstaty, či už s pričinením človeka alebo bez neho, je plodom; čo pravidelne poskytuje zo svojej právnej podstaty je úžitkom.

Druhý diel**NAKLADANIE S PRÁVNÝMI PREDMETMI****§ 46****Prevoditeľnosť právnych predmetov**

Právny predmet je prevoditeľný, ak zákon neustanovuje inak.

§ 47**Právny titul prevodu**

Na prevod právneho predmetu sa vyžaduje záväzok k prevodu. Ak sa právny predmet zapisuje do osobitného registra, uvedie sa tento záväzok v zmluve, na základe ktorej sa prevádza.

§ 48**Prevod práv ktoré prevodca nemá**

Nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má. Na prevod právneho predmetu sa vyžaduje záväzok k prevodu. Ak sa právny predmet zapisuje do osobitného registra, uvedie sa tento záväzok v zmluve, na základe ktorej sa prevádza.

§ 49**Rozpor so zmluvou**

Zmluvný zákaz nemá vplyv na účinnosť nakladania s právnym predmetom; právne následky porušenia zmluvného zákazu tým nie sú dotknuté.

Štvrtá hlava**PRÁVNE ÚKONY****Prvý diel****ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

§ 50**Právny úkon**

Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré z neho vyplývajú a ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

§ 51**Základné náležitosti právneho úkonu**

- (1) Právny úkon sa musí uskutočniť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.
- (2) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

§ 52**Počiatočná nemožnosť plnenia**

- (1) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie od počiatku nemožné, je neplatný.
- (2) Plnenie sa nepovažuje za nemožné, ak ho možno poskytnúť pomocou inej osoby, najmä ak sa plnenie týka vecí, ktoré sú vo vlastníctve tretej osoby.

§ 53**Úžera**

O úžere ide, ak pri právnom úkone uskutočnenom fyzickou osobou nepodnikateľom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Takýto právny úkon je neplatný.

§ 54**Nedostatok spôsobilosti na právne úkony**

- (1) Predpokladom platnosti právneho úkonu je spôsobilosť konajúcej osoby na tento úkon.
- (2) Nedostatok spôsobilosti na právne úkony nebráni platnosti zmluvy, ktorá je nespôsobilému výlučne na prospech. To platí aj pre bežnú zmluvu nízkej hodnoty, ak nie je zjavne v neprospech nespôsobilého; takáto zmluva sa však nepovažuje za uzavretú, kým nie je splnená.

§ 55**Dočasná duševná porucha**

- (1) Právny úkon, ktorý osoba uskutočnila v dočasnej duševnej poruche, ktorá jej bránila pochopiť význam a následky vlastného správania, ovládnuť svoju vôľu alebo konať podľa nej, je neplatný. Ustanovenie § 54 ods. 2 o platnosti zmlúv nespôsobilej osoby tým nie je dotknuté.
- (2) Ak si dočasnú duševnú poruchu konajúca osoba spôsobila sama, platí odsek 1 len ak
 - a) o riziku poruchy nevedela ani nemusela vedieť, alebo
 - b) adresát o poruche vedel alebo musel vedieť.

§ 56**Nedovolenosť právneho úkonu**

- (1) Právny úkon, ktorého obsah alebo účel sa prieči zákonu, je neplatný len vtedy, keď si to vyžaduje zmysel a účel zákona. Právny úkon je neplatný aj vtedy, keď sa jeho obsah alebo účel prieči dobrým mravom.

(2) Právny úkon nie je neplatný len preto, že ho niekto uskutočnil v rámci činnosti, na ktorú nemal oprávnenie.

§ 57

Zastretý právny úkon

Ak je obsah právneho úkonu zastretý, platí právny úkon so zastretým obsahom, ak sú splnené jeho náležitosti. Neplatnosti zastierajúceho obsahu sa nemožno dovolávať voči osobe, ktorá o zastretí nevedela ani nemusela vedieť.

§ 58

Domnienka platnosti právneho úkonu

V pochybnostiach sa predpokladá, že právny úkon je platný.

Druhý diel

USKUTOČŇOVANIE PRÁVNÝCH ÚKONOV

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 59

Spôsob prejavu vôle

(1) Prejav vôle možno uskutočniť konaním alebo opomenutím, ako aj prostredníctvom automatizovanej činnosti elektronického alebo iného systému v moci osoby uskutočňujúcej prejav vôle, a to výslovne alebo iným spôsobom.

(2) Mlčanie alebo nečinnosť sú prejavom vôle len ak to ustanovuje dohoda strán alebo zákon alebo ak niet pochybností o vôli, ktorá mala byť mlčaním alebo nečinnosťou prejavená.

§ 60

Spoločný prejav vôle

Spoločný prejav vôle viacerých osôb je uskutočnený akonáhle vôľu prejaví posledná z nich.

§ 61

Schválenie orgánom verejnej moci

(1) Prejav vôle, ktorý musí byť podľa zákona schválený orgánom verejnej moci, nevyvoláva pred jeho schválením právne následky.

(2) Ak strana, ktorá nie je oprávnená žiadať o schválenie, pri uzavretí zmluvy o potrebe schválenia nevedela ani nemusela vedieť, môže určiť na schválenie lehotu alebo môže svoj prejav vôle zrušiť; toto právo zanikne, ak ho neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o potrebe schválenia dozvedela alebo musela dozvedieť.

(3) Na súhlas udelený po márnom uplynutí určenej lehoty, inak po troch rokoch od prejavu vôle, sa neprihliada.

§ 62

Nahradenie prejavu vôle rozhodnutím súdu

(1) Rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť prejavu vôle nahradzuje tento prejav.

(2) Ak nahradzovaný prejav vôle smeruje k prijatiu návrhu na uzavretie zmluvy medzi stranami, nahradzuje súdne rozhodnutie uzavretú zmluvu.

Druhý oddiel

Pôsobenie prejavu vôle

§ 63

Prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi

(1) Prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi pôsobí len čo sa ocitne v jeho dosahu (dôjdenie); to neplatí, ak sa s ním adresát neoboznámil a ani nemohol za bežných okolností oboznámiť.

(2) Ak má konkrétny adresát zákonného zástupcu, pôsobí prejav vôle len čo dôjde tomuto zástupcovi. Ak je však prejav vôle primeraný rozumovej a vôľovej vyspelosti adresáta alebo ak je mu výlučne na prospech, pôsobí len čo dôjde adresátovi, ibaže by zástupcovi došiel skôr.

(3) Adresa, ktorú adresát oznámil konajúcej osobe alebo ju používal v styku s ňou, sa medzi nimi považuje za adresu v jeho dosahu, pokiaľ jej adresát neoznámil inú.

(4) Prejav vôle, ktorý nie je určený konkrétnemu adresátovi, pôsobí len čo sa verejne vyhlási.

§ 64

Domnienky dôjdenia prejavu vôle

(1) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia došlého prejavu vôle, ktorý bol odoslaný adresátovi prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb, je tretí a v prípade odoslania do zahraničia desiaty pracovný deň po odoslaní.

(2) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia prejavu vôle, ktorý bol odoslaný alebo sprístupnený prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, je najbližšie nasledujúci pracovný deň po odoslaní.

§ 65

Dôjdenie pri jeho zmarení alebo oneskorení

Ak adresát nepoctivo zmaril dôjdenie alebo spôsobil oneskorenie prejavu vôle, platí, že mu prejav vôle došiel v deň, keď by mu bol došiel bez zmarenia alebo oneskorenia.

§ 66

Dôjdenie pri neznámej adrese

(1) Došlý prejav vôle určený adresátovi, o ktorého adrese odosielateľ nevie ani nemusí vedieť, a ktorý odosielateľ nemôže doručiť inak, sa považuje za dôjdený, ak bol odoslaný prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb na poslednú odosielateľovi známu adresu a uplynula úložná lehota nie kratšia než sedem dní. To neplatí, ak prejav vôle dôjde adresátovi skôr.

(2) Odosielateľ nemôže namietat, že podmienky na dôjdenie prejavu vôle podľa odseku 1 neboli splnené.

§ 67

Smrť alebo zánik konajúcej osoby

Na to, že konajúca osoba v čase medzi odoslaním prejavu vôle a jeho dôjdením adresátovi zomrela alebo zanikla, sa neprihliada, ak z prejavu vôle nevyplýva inak.

§ 68**Zrušenie prejavu vôle pred dôjdením**

Prejav vôle, ktorý ešte nedošiel adresátovi, možno zrušiť. Na zrušenie sa neprihliada, ak nedošlo adresátovi najneskôr spolu so zrušovaným prejavom vôle.

**Tretí oddiel
Uzavieranie zmlúv****§ 69****Spôsoby uzavierania zmlúv**

(1) Zmluvu možno uzavrieť prijatím návrhu na jej uzavretie, uzavretím na dražbe alebo iným dohodnutým alebo predpísaným spôsobom.

(2) Ustanovenia o návrhu na uzavretie zmluvy a o jeho prijatí sa použijú primerane aj v prípadoch, keď k uzavretiu zmluvy došlo iným spôsobom než prijatím návrhu na uzavretie zmluvy.

Uzavretie zmluvy prijatím návrhu**§ 70****Návrh na uzavretie zmluvy**

(1) Kto navrhne inej osobe uzavretie zmluvy, je návrhom viazaný, ak z neho alebo okolností vyplýva inak.

(2) Obchodná ponuka na predaj tovaru uskutočnená reklamou, katalógom alebo vystavením tohto tovaru s uvedením ceny sa považuje za návrh na uzavretie zmluvy s výhradou vyčerpania zásob a straty schopnosti navrhovateľa plniť. Za návrh na uzavretie zmluvy sa však bez ďalšieho nepovažuje predloženie cenníkov, sadzobníkov a podobných dokumentov.

§ 71**Zánik návrhu**

Návrh na uzavretie zmluvy zanikne, keď ho adresát odmietne alebo neprijme včas, alebo ak ho navrhovateľ odvolá.

§ 72**Lehota na prijatie návrhu**

(1) Navrhovateľom určená lehota na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy plynie od dátumu uvedeného v návrhu, a ak dátum v návrhu nie je uvedený, od dátumu uvedeného na obálke alebo od dátumu odoslania návrhu elektronickými prostriedkami, ak z návrhu alebo dohody strán vyplýva inak.

(2) Ak navrhovateľ neurčil lehotu na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, zanikne návrh

- a) ak ho neprítomný adresát neprijme v lehote primeranej povahe navrhovanej zmluvy a prostriedkom, ktoré navrhovateľ na odoslanie návrhu použil, alebo
- b) ak ho prítomný adresát neprijme ihneď; za prítomného sa považuje aj adresát, ktorý sa s navrhovateľom v rovnakom čase zúčastňuje telefonической alebo obdobnej komunikácie.

§ 73**Odvolarie návrhu**

(1) Na odvolanie návrhu na uzavretie zmluvy sa neprihliada, ak došlo adresátovi až po tom, čo odoslal navrhovateľovi prijatie návrhu.

(2) Návrh nemožno odvolať, ak v ňom navrhovateľ vyjadril jeho neodvolateľnosť. Nemožno ho odvolať ani vtedy, ak v ňom navrhovateľ určil lehotu na prijatie, ibaže by z neho vyplývalo, že je aj tak odvolateľný.

§ 74**Prijatie návrhu**

(1) Návrh na uzavretie zmluvy môže adresát prijať včasným prejavom vôle určeným navrhovateľovi; ustanovenie § 59 ods. 2 tým nie je dotknuté..

(2) Zmluva môže byť uzavretá aj prijatím návrhu bez jeho dôjdenia navrhovateľovi, ak je to všeobecne alebo medzi stranami bežné alebo ak sa navrhovateľ dôjdenia vzdal.

§ 75**Oneskorené prijatie**

(1) Oneskorené prijatie návrhu na uzavretie zmluvy sa považuje za nový návrh.

(2) Prijatie návrhu po uplynutí lehoty na jeho prijatie sa nepovažuje za oneskorené, ak z neho vyplýva, že by bolo došlo včas, ak by preprava bola prebiehala obvyklým spôsobom. To neplatí, ak navrhovateľ prijatie bez zbytočného odkladu odmietol.

§ 76**Prijatie so zmenami**

Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, ibaže ide o zmeny, ktoré navrhovateľ v návrhu pripustil. Ak je však zmena iba nepatrná, považuje sa návrh za prijatý; to neplatí, ak navrhovateľ prijatie návrhu bez zbytočného odkladu odmietol alebo ak prijatie návrhu s nepatrnými zmenami vopred vylúčil.

Štvrtý oddiel**Kolektívne rozhodovanie****§ 77****Prijímanie kolektívnych rozhodnutí**

(1) Ak dohoda strán alebo právny predpis neustanovujú inak, je uznesenie alebo iné kolektívne rozhodnutie prijaté schválením nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov; každá osoba oprávnená hlasovať má jeden hlas.

(2) Nedostatky pri prijímaní kolektívneho rozhodnutia nespôsobujú jeho neplatnosť, ak nemohli ovplyvniť jeho prijatie ani obsah. Neplatnosť kolektívneho rozhodnutia nespôsobuje ani hlasovanie neoprávnených osôb, ak by aj bez ich hlasov boli splnené podmienky jeho prijatia.

§ 78**Zápisnica o kolektívnom rozhodnutí**

Ak musí byť kolektívne rozhodnutie zaznamenané v zápisnici, predpokladá sa, že bolo prijaté s obsahom, ktorý je v nej uvedený.

Tretí diel FORMA PRÁVNEHO ÚKONU

§ 79

Ustanovená forma

(1) Dodržanie určitej formy právneho úkonu sa vyžaduje len ak je ustanovená zákonom alebo dohodou strán.

(2) V ustanovenej forme musí byť zaznamenaný celý právny úkon. To neplatí pre tú časť jeho obsahu, pri ktorej sa nedodržanie formy neprieči účelu, pre ktorý bola táto forma ustanovená.

§ 80

Forma následných právnych úkonov

(1) Forma ustanovená pre právny úkon sa vzťahuje aj na zmenu a zrušenie vzniknutého záväzku.

(2) Ak strany uzavreli zmluvu v určitej forme, predpokladá sa, že rovnakú formu ustanovili aj pre zmenu a zrušenie zmluvného záväzku.

§ 81

Následky nedodržania ustanovenej formy

Ak ustanovená forma nebola dodržaná, je právny úkon neplatný. Ak však ide o formu ustanovenú dohodou strán alebo piatou časťou tohto zákona, považuje sa právny úkon za platný, ak na jeho základe aspoň jedna strana so súhlasom druhej plnila.

§ 82

Forma požadovaná pri uzavretí zmluvy

Ak pri rokovaní o uzavretí zmluvy aspoň jedna strana požadovala jej uzavretie v určitej forme, predpokladá sa, že zmluva nie je bez dodržania požadovanej formy uzavretá. Ak však na jej základe aspoň jedna strana so súhlasom druhej plnila, platí, že sa od požiadavky na formu upustilo.

§ 83

Písomná forma

(1) Ak má mať právny úkon písomnú formu, jeho obsah musí byť čitateľne zaznamenaný na trvanlivom médiu, musí z neho vyplývať označenie konajúcej osoby a musí byť ňou vlastnoručne podpísaný.

(2) Trvanlivým médiom je prostriedok, ktorý umožňuje uchovávať zaznamenaný obsah tak, aby sa k nemu dalo pristupovať a používať ho počas doby primeranej účelu, na ktorý bol obsah zaznamenaný, a ktorý zároveň umožňuje nezmenenú reprodukciu tohto obsahu.

(3) Vlastnoručný podpis možno nahradiť mechanickými alebo inými vhodnými prostriedkami, ak je to obvyklé alebo ak je požiadavka vlastnoručného podpisu neprimeraná povahe právneho úkonu; nesplnenia týchto podmienok sa môže dovolávať iba adresát alebo druhá strana.

§ 84

Písomná forma v elektronickej podobe

(1) Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon uskutočnený elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jeho obsahu a určenie osoby, ktorá právny úkon uskutočnila; vlastnoručný podpis konajúcej osoby sa v takom prípade nevyžaduje.

(2) Ak je právny úkon uskutočnený elektronickými prostriedkami z elektronickej adresy, ktorú konajúca osoba používala v predchádzajúcom styku s adresátom alebo ktorú oznámila adresátovi alebo verejne, predpokladá sa, že ide o právny úkon tejto osoby.

(3) Písomná forma je zachovaná vždy, ak je právny úkon v elektronickej podobe autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.*

(4) Na právne úkony uskutočnené elektronickými prostriedkami, autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou a opatrené kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou sa osvedčenie pravosti podpisu nevyžaduje.

§ 85

Písomná forma všeobecných zmluvných podmienok

Písomná forma všeobecných zmluvných podmienok je zachovaná, ak sa stávajú súčasťou písomne uzavretej zmluvy.

§ 86

Notárska zápisnica

(1) Písomná forma právneho úkonu sa považuje za dodržanú, ak je zachytený v notárskej zápisnici.

(2) Notárska zápisnica sa vyžaduje na platnosť písomného právneho úkonu tých, ktorí nemôžu čítať alebo písať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami. To neplatí, ak je konajúca osoba schopná oboznámiť sa s úkonom sama alebo pomocou pomôcok alebo ňou zvolenej osoby a vlastnoručne ho podpísať. Ak nie je schopná vlastnoručne sa podpísať, možno podpis pred dvoma svedkami nahradiť znakom napísaným rukou alebo inak, ak jeden zo svedkov k nemu pripíše jej meno; ustanovenie § XXX o svedkoch sa použije primerane.

§ 87

Rozhodnutie súdu nahradzujúce prejav vôle

Forma právneho úkonu je dodržaná vždy, ak je prejav vôle nahradený rozhodnutím súdu.

Štvrtý diel

VÝKLAD PREJAVU VÔLE

§ 88

Subjektívny a objektívny výklad

(1) Prejav vôle sa vykladá podľa zámeru konajúcej osoby.

(2) Ak je prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi, vykladá sa podľa zámeru konajúcej osoby len vtedy, ak adresát o tomto zámere vedel alebo musel vedieť. Inak sa prejavu vôle prisúdi taký význam, aký by mu spravidla prisúdila bežná rozumná osoba v postavení adresáta.

(3) Ak prejav vôle nie je určený konkrétnemu adresátovi alebo adresátom, vykladá sa podľa zámeru konajúcej osoby len vtedy, ak by bežná rozumná osoba v postavení adresáta o tomto zámere vedela alebo musela vedieť. Inak sa mu prisúdi taký význam, ktorý najlepšie zodpovedá rozumnému usporiadaniu veci a zvyklostiam.

§ 89**Okolnosti ovplyvňujúce výklad**

(1) Pri výklade prejavu vôle sa zohľadnia všetky súvisiace okolnosti, vrátane toho, čo mu predchádzalo, praxe zavedenej medzi stranami ako aj ich následného správania.

(2) Pri výklade výrazov sa v obchodnom styku zohľadní aj význam, ktorý sa im v tomto styku spravidla prikladá. Voči osobe, ktorá nie je podnikateľom ani subjektom verejného práva, sa však tohto významu možno dovoľávať len ak o ňom vedela alebo musela vedieť.

§ 90**Výklad v prospech platnosti**

Pri výklade prejavu vôle sa treba prikloniť k takému z viacerých možných významov, ktorý nespochybňuje platnosť právneho úkonu.

§ 91**Výklad v prospech spotrebiteľa**

V styku so spotrebiteľom sa zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve prisúdi taký z viacerých možných významov, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. To neplatí pri abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach* a pri výkone kontroly alebo dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa osobitného predpisu.*

§ 92**Výklad proti navrhovateľovi**

Ak môže mať použitý výraz rôzne významy, vyloží sa na ťarchu toho, kto ho použil ako prvý. To neplatí, ak bol touto osobou spotrebiteľ.

§ 93**Výklad bezodplatných zmlúv**

Pri bezodplatných zmluvách v pochybnostiach platí, že sa dlžník zaviazal na menej než na viac.

§ 94**Prejav vôle vo viacerých jazykoch**

Ak bol prejav vôle uskutočnený vo viacerých jazykoch, prisúdi sa mu v pochybnostiach význam podľa tej jazykovej verzie, ktorá bola základom pre ostatné.

Piaty diel**ODLOŽENÉ ÚČINKY PRÁVNÝCH ÚKONOV****Prvý oddiel**

Podmienky

§ 95

Odkladacie a rozvázovacie podmienky

(1) Následky právneho úkonu možno celkom alebo sčasti viazať na splnenie podmienky, a to tak, že jej splnením následky nastanú (odkladacia podmienka) alebo pominú (rozvázovacia podmienka).

(2) Podmienkou môže byť aj potvrdenie alebo vyvrátenie toho, či v minulosti nastala alebo v čase uskutočnenia právneho úkonu stále trvá určitá skutočnosť, ktorej vznik alebo trvanie nie sú stranám známe.

(3) V pochybnostiach sa predpokladá, že podmienka je odkladacia.

§ 96

Podmienené následky

(1) Podmienené následky právneho úkonu nastanú alebo pominú splnením podmienky. Splnenie rozvázovacej podmienky má rovnaké účinky ako odstúpenie od zmluvy.

(2) Ak sa strany dohodli, že podmienené následky právneho úkonu nastanú alebo pominú skôr než splnením podmienky, tak si po jej splnení navzájom vydajú všetko, čo by druhá strana medzičasom nadobudla. Ustanovenie § XXX o bezdôvodnom obohatení sa použije primerane.

§ 97

Lehota na splnenie podmienky

(1) Ak závisí splnenie podmienky iba od jednej zo strán, a strany na jej splnenie neurčili lehotu, môže primeranú lehotu určiť druhá strana.

(2) Ak závisí splnenie podmienky od tretej osoby alebo orgánu verejnej moci, a strany na jej splnenie neurčili lehotu, môže primeranú lehotu určiť každá z nich; ak ju určia rôzne, platí kratšia lehota.

(3) Na splnenie podmienky po márnom uplynutí lehoty určenej podľa odseku 1 alebo 2 sa neprihliada.

§ 98

Nepoctivé splnenie alebo zmarenie podmienky

(1) Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak ho nepoctivo spôsobilá strana, ktorá na to nebola oprávnená a ktorej bolo splnenie podmienky na prospech.

(2) Ak strana, ktorej bolo nesplnenie podmienky na prospech, nepoctivo zmarila jej splnenie, považuje sa podmienka zmarením za splnenú.

§ 99

Nepodmieniteľný právny úkon

Právny úkon, ktorého právne následky boli podmienené, hoci to jeho povaha alebo zákon vylučuje, je neplatný.

§ 100

Nedovolené podmienky

(1) Právny úkon s odkladacou podmienkou, ktorá je od počiatku zjavne nikým nesplniteľná, alebo s podmienkou, ktorú zákon zakazuje alebo ktorá sa prieči dobrým mravom, je neplatný.

(2) Na rozvázovaciú podmienku, ktorá je od počiatku zjavne nikým nesplniteľná, sa neprihliada.

Druhý oddiel

Povinne zverejňované zmluvy

§ 101

Účinnosť povinne zverejňovanej zmluvy

(1) Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, nadobudne zmluva účinnosť dňom nasledujúcim po jej zverejnení, ak sa strany nedohodli na neskoršej účinnosti.

(2) Zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy obsahujúce informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nesprístupňuje.

(3) Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

Šiesty diel

NEDOSTATKY PRI USKUTOČŇOVANÍ PRÁVNÝCH ÚKONOV

§ 102

Bezprávná vyhrážka

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v dôsledku bezprávnej vyhrážky, ktorá v nej dôvodne vzbudila obavu, že jej alebo inej osobe bude spôsobená vážna ujma.

§ 103

Lsť

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v dôsledku úmyselne vyvolaného omylu; ak sa však ľsti dopustila iná osoba než adresát, možno úkon zrušiť len ak o ľsti vedel alebo musel vedieť aj adresát alebo osoba, ktorá mala z úkonu priamy prospech.

§ 104

Omyl

(1) Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v omyle o okolnosti, o ktorej adresát vedel alebo musel vedieť, že je pre ňu rozhodujúca, a adresát omyl vyvolal, vedel alebo musel o ňom vedieť alebo sám bol v tom istom omyle. Úkon však zrušiť nemožno, ak sa omyl konajúcej osoby nedá ospravedlniť alebo ak riziko omylu na seba prevzala.

(2) Na zrušenie právneho úkonu z dôvodu omylu sa neprihliada, ak adresát pred zrušením alebo bezodkladne po jeho dôjdení prejavil vôľu, aby mal právny úkon obsah predpokladaný konajúcou osobou, alebo zmluvu splnil v súlade s takýmto obsahom. Vtedy platí, že právny úkon mal od počiatku obsah predpokladaný konajúcou osobou.

§ 105

Skreslenie obsahu pri prenose

Za rovnakých podmienok ako pri omyle môže konajúca osoba zrušiť právny úkon aj vtedy, ak bol obsah jej prejavu vôle skreslený počas prenosu.

Siedmy diel SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEPLATNOSTI A O ZRUŠENÍ PRÁVNÝCH ÚKONOV

Prvý oddiel Neplatnosť právneho úkonu

§ 106

Základné ustanovenia

- (1) Neplatnosť právneho úkonu pôsobí od počiatku.
- (2) Na neplatnosť právneho úkonu prihliadne súd z úradnej povinnosti.

§ 107

Čiastočná neplatnosť

- (1) Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.
- (2) Ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov nie sú dotknuté neplatnosťou iných častí právneho úkonu.

§ 108

Konverzia neplatného právneho úkonu

Ak neplatný právny úkon spĺňa náležitosti iného právneho úkonu, platí tento iný právny úkon, ak možno predpokladať, že by ho konajúca osoba uskutočnila namiesto neplatného právneho úkonu, ak by o dôvode neplatnosti vedela.

Druhý oddiel Zrušenie právneho úkonu

§ 109

Prípustnosť zrušenia

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon len ak to ustanovuje zákon. Nemôže to však urobiť, ak po začatí plynutia lehoty na jeho zrušenie právny úkon akýmkoľvek spôsobom potvrdila napriek tomu, že o dôvode zrušiteľnosti vedela alebo musela vedieť.

§ 110

Zrušenie konajúcou osobou

- (1) Právny úkon možno zrušiť prejavom vôle určeným dotknutej osobe. Ak ide o zmluvu, je dotknutou osobou druhá zmluvná strana.
- (2) Ak ide o jednostranný adresovaný právny úkon, je dotknutou osobou adresát. Ak ide o iný jednostranný právny úkon, je dotknutou osobou osoba, ktorá mala z úkonu priamy prospech.

§ 111**Čiastočné zrušenie**

Ak sa dôvod zrušenia právneho úkonu vzťahuje iba na jeho časť, použije sa primerane § 107 o čiastočnej neplatnosti.

§ 112**Účinky zrušenia**

(1)Účinky zrušenia právneho úkonu nastávajú od počiatku.

(2)Právne postavenie tretích osôb nie je odsekom 1 dotknuté; to neplatí, ak v čase uskutočnenia zrušeného právneho úkonu o dôvode jeho zrušiteľnosti vedeli alebo museli vedieť.

§ 113**Preklúzia**

Právo zrušiť právny úkon zanikne, ak ho oprávnená osoba nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode zrušiteľnosti dozvedela, najneskôr však do troch rokov od právneho úkonu, ak zákon neustanovuje inak.

§ 114**Vedomosť o zrušiteľnosti**

Ak sa právne následky viažu na vedomosť alebo nevedomosť o neplatnosti alebo jej dôvode, tak sa tým rozumie aj vedomosť alebo nevedomosť o zrušiteľnosti alebo jej dôvode.

Ôsmy diel**ZASTUPOVANIE PRI PRÁVNÝCH ÚKONOCH****Prvý oddiel****Všeobecné ustanovenia****§ 115****Zastúpenie**

(1) Kto je oprávnený uskutočniť v mene iného právny úkon, je jeho zástupcom.

(2) Oprávnenie zastupovať vyplýva zo zákona alebo z rozhodnutia orgánu verejnej moci (zákonné zastúpenie) alebo z prejavu vôle zastúpenej osoby (plnomocenstvo).

(3) Ak nie je zjavné, že niekto zastupuje iného, platí, že koná vo vlastnom mene.

§ 116**Účinky zastúpenia**

Z právnych úkonov zástupcu vznikajú právne následky priamo zastúpenému.

§ 117**Rozsah zastúpenia**

Zástupca je oprávnený zastupovať zastúpeného v rozsahu potrebnom na dosiahnutie účelu zastúpenia.

§ 118

Výkon zastúpenia a substitúcia

(1) Zástupca koná pri zastupovaní osobne. Ďalšieho zástupcu (substitúta) môže splnomocniť na zastupovanie zastúpeného ak to vyplýva zo zákona, rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo z plnomocenstva.

(2) Zánikom alebo obmedzením zástupcovho oprávnenia zastupovať zaniká alebo sa obmedzuje aj oprávnenie substitúta. Zástupca bez zbytočného odkladu oznámi túto skutočnosť substitútom, ktorých splnomocnil.

§ 119

Stret záujmov

(1) Zastupovať iného nemôže

- a) ten, koho záujmy sú pri zastupovanom právnom úkone v rozpore so záujmami zastúpeného,
- b) zástupca tretej osoby, ktorej záujmy sú pri zastupovanom právnom úkone v rozpore so záujmami zastúpeného.

(2) Napriek stretu záujmov zaväzuje zastúpeného právny úkon zástupcu, ak ide o plnomocenstvo a splnomocniteľ pri jeho udelení o dôvodoch podľa odseku 1 vedel alebo musel vedieť.

§ 120

Zákaz zastúpenia

(1) Zástupca nemôže zastupovať inú osobu pri právnom úkone

- a) ktorého stranou alebo adresátom je on sám,
- b) pri ktorom zastupuje druhú stranu alebo adresáta alebo
- c) pri ktorom druhú stranu alebo adresáta zastupuje substitút, ktorého na to splnomocnil tento zástupca.

(2) Odsek 1 neplatí, ak bolo zastúpenie povolené zastúpenou osobou, ak sa má právnym úkonom splniť jej povinnosť alebo ak je jej právny úkon výlučne na prospech.

§ 121

Prijímanie prejavov vôle

Zástupca je v rozsahu zodpovedajúcom oprávneniu zastupovať oprávnený prijímať v mene zastúpeného prejavy vôle iných osôb. Ustanovenia tejto hlavy o zastúpení pri právnych úkonoch sa použijú primerane aj na toto oprávnenie.

Druhý oddiel

Plnomocenstvo

§ 122

Udelenie plnomocenstva

(1) Plnomocenstvo sa udeľuje prejavom vôle splnomocniteľa, ktorý je určený splnomocnencovi alebo osobe, s ktorou má splnomocnenec konať.

(2) Ak niekto vyvolal alebo utvrdil v inej osobe dôvodnú domnienku, že udelil plnomocenstvo, nemôže sa voči nej dovolávať opaku. To neplatí, ak táto osoba v čase svojho právneho úkonu o nedostatku plnomocenstva vedela alebo musela vedieť.

(3) Strany sa môžu dohodnúť, že udelenie plnomocenstva sa nepripúšťa, ak ide o všeobecné alebo druhové plnomocenstvo (§ 123).

§ 123

Druhy plnomocenstiev

Splnomocniteľ môže iného splnomocniť na zastupovanie pri všetkých právnych úkonoch (všeobecné plnomocenstvo), pri právnych úkonoch určitého druhu (druhové plnomocenstvo) alebo pri jednotlivom určenom právnom úkone alebo úkonoch (osobitné plnomocenstvo). Podnikateľ zapísaný do obchodného registra môže iného splnomocniť aj na prokúru.

§ 124

Všeobecné plnomocenstvo

(1) Ak zákon neustanovuje inak, oprávňuje všeobecné plnomocenstvo na všetky právne úkony, ktoré nie sú obsahom plnomocenstva vylúčené.

(2) Na prevod alebo zaťaženie nehnuteľnosti oprávňuje všeobecné plnomocenstvo iba ak je to v ňom výslovne uvedené.

§ 125

Prokúra

(1) Prokúra oprávňuje prokuristu na všetky právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku splnomocniteľa, ktorý sa zapisuje do obchodného registra, a to aj keď nie sú bežné alebo keď sa na ne inak vyžaduje osobitné plnomocenstvo; na prevod alebo zaťaženie nehnuteľnosti však oprávňuje len ak je to zapísané v obchodnom registri.

(2) Podnikateľ, ktorý je právnickou osobou, môže prokúru udeliť aj tak, že sa na konanie v jeho mene bude vyžadovať spoločný prejav vôle viacerých prokuristov alebo spoločný prejav vôle prokuristu alebo niekoľkých prokuristov a jedného alebo niekoľkých členov štatutárneho orgánu.

(3) Prokúra je účinná zápisom do obchodného registra. Jej obmedzenia však nie sú voči tretím osobám účinné ani keď boli zverejnené.

§ 126

Udelenie prokúry a všeobecného plnomocenstva

(1) Prokúru možno udeliť iba fyzickej osobe; táto osoba však nesmie byť členom štatutárneho ani dozorného orgánu splnomocniteľa.

(2) Právnická osoba udeľuje všeobecné plnomocenstvo alebo prokúru spoločným prejavom vôle všetkých členov jej štatutárneho orgánu. Odvolať ich však môže každý člen aj sám.

§ 127

Prevádzkové plnomocenstvo

(1) Ak bol niekto pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou, platí, že je splnomocnený na všetky právne úkony v mene podnikateľa, ku ktorým pri tejto činnosti obvykle dochádza.

(2) Ak splnomocnenec svojím konaním prekročí rozsah poverenia podľa odseku 1, zaväzuje toto konanie podnikateľa len ak dotknutá osoba o prekročení rozsahu poverenia nevedela ani nemusela vedieť.

(3) Odsek 1 a odsek 2 platia rovnako aj na toho, kto bol poverený určitou činnosťou v rámci prevádzky právnickej osoby.

§ 128

Forma plnomocenstva

(1) Všeobecné plnomocenstvo a prokúra musia mať vždy písomnú formu.

(2) Ak má byť právny úkon uskutočnený písomne, musí mať písomnú formu aj plnomocenstvo, ktoré splnomocnenca na tento úkon oprávňuje.

(3) Ak má byť pravosť podpisu konajúcej osoby pri právnom úkone osvedčená, musí byť osvedčená pravosť jej podpisu aj na plnomocenstve, ktoré splnomocnenca na tento úkon oprávňuje.

§ 129

Spoločné plnomocenstvo

Ak splnomocniteľ jedným písomným plnomocenstvom splnomocnil viacero splnomocnencov, môže každý z nich konať samostatne; to neplatí, ak z obsahu plnomocenstva vyplýva inak. Každý zo splnomocnencov je v rozsahu plnomocenstva vždy oprávnený sám prijímať prejavy vôle iných osôb.

§ 130

Maloletý splnomocnenec

Maloletého možno splnomocniť aj na právny úkon, na ktorý by sa vyžadoval súhlas zákonného zástupcu, ak by ho maloletý uskutočňoval vo vlastnom mene. Na základe takéhoto plnomocenstva môže maloletý splnomocnenec konať v mene splnomocniteľa samostatne.

§ 131

Substitúcia

(1) Ak zákon neustanovuje inak, neprihliada sa na plnomocenstvo v rozsahu, v akom oprávňuje splnomocnenca na udelenie prokúry alebo všeobecného plnomocenstva.

(2) Prokúra oprávňuje splnomocnenca na udelenie druhového plnomocenstva alebo osobitného plnomocenstva.

§ 132

Subjektívne okolnosti

Ak je splnomocniteľ dobromyseľný alebo ak vedel alebo musel vedieť o určitej okolnosti, prihliada sa na to aj u splnomocnenca, ibaže ide o okolnosti, o ktorých sa splnomocnenec dozvedel pred udelením plnomocenstva. Splnomocniteľ, ktorý nie je dobromyseľný, sa nemôže dovolávať dobromyseľnosti splnomocnenca.

Zánik plnomocenstva

§ 133

z dôvodu uskutočnenia právneho úkonu

Plnomocenstvo zanikne uskutočnením právneho úkonu, na ktorý bolo obmedzené.

§ 134**z dôvodu odvolania splnomocniteľom**

(1) Plnomocenstvo zanikne, ak ho splnomocniteľ odvolá prejavom vôle určeným splnomocnencovi alebo osobe, s ktorou mal splnomocnenec konať; prokúru odvolá podnikateľ aj podaním návrhu na jej výmaz z obchodného registra.

(2) Splnomocniteľ sa nemôže vzdať práva plnomocenstvo kedykoľvek odvolať. Ak si však strany na jeho odvolanie dojednali určité dôvody, nemožno plnomocenstvo odvolať z iného dôvodu; to neplatí, ak má splnomocniteľ na odvolanie plnomocenstva obzvlášť závažný dôvod.

(3) Odsek 1 a odsek 2 platia aj pre obmedzenie plnomocenstva.

§ 135**z dôvodu vypovedania splnomocnencom**

(1) Plnomocenstvo zanikne, ak ho splnomocnenec vypovie prejavom vôle určeným splnomocniteľovi.

(2) Ak splnomocnenec plnomocenstvo vypovie, je povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ neutrpel ujmu na svojich právach; to neplatí od okamihu, keď splnomocniteľ splnomocnencovi oznámi, že na splnení tejto povinnosti netrvá. Úkony takto uskutočnené majú rovnaké právne účinky ako keby plnomocenstvo ešte trvalo, pokiaľ neodporujú tomu, čo zariadil splnomocniteľ.

§ 136**z dôvodu zániku právneho vzťahu**

Plnomocenstvo udelené v rámci určitého právneho vzťahu zanikne zánikom tohto vzťahu.

§ 137**z dôvodu smrti splnomocniteľa alebo splnomocnenca**

(1) Plnomocenstvo zanikne smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva inak; smrťou splnomocniteľa však vždy zanikne všeobecné plnomocenstvo. Ustanovenie § 135 ods. 2 sa použije primerane.

(2) Ak plnomocenstvo nezaniklo smrťou splnomocniteľa, považujú sa za splnomocniteľa jeho dedičia. Za dlhy z toho vzniknuté zodpovedajú dedičia rovnako ako za dlhy poručiteľa.

(3) Smrťou splnomocnenca plnomocenstvo zanikne.

§ 138**z dôvodu zániku splnomocniteľa alebo splnomocnenca**

Zánikom právnickej osoby, ktorá je splnomocniteľom alebo splnomocnencom, zanikne plnomocenstvo len ak právnická osoba zanikla bez právneho nástupcu; inak sa za splnomocniteľa alebo splnomocnenca považuje jej právny nástupca.

§ 139**Ochrana tretích osôb po zániku alebo obmedzení plnomocenstva**

(1) Splnomocniteľa zaväzuje právny úkon splnomocnenca, uskutočnený po zániku alebo obmedzení plnomocenstva, rovnako ako keby plnomocenstvo trvalo, ak

- a) ide o právny úkon uskutočnený voči osobe alebo s osobou, ktorej splnomocniteľ oznámil udelenie plnomocenstva, alebo
- b) bolo plnomocenstvo odvolané splnomocniteľom, avšak splnomocnenec o tom v čase uskutočnenia právneho úkonu nevedel ani nemusel vedieť.

(2) Zánik prokúry je voči tretím osobám účinný až jej výmazom z obchodného registra.

(3) Odsek 1 a odsek 2 neplatia, ak osoba, voči ktorej alebo s ktorou bol právny úkon uskutočnený, o zániku alebo obmedzení plnomocenstva vedela alebo musela vedieť v čase konania splnomocnenca.

§ 140

Povinnosti splnomocnenca po zániku plnomocenstva

Po zániku plnomocenstva ho splnomocnenec vráti splnomocniteľovi a vydá mu všetko, čo v súvislosti s plnomocenstvom obdržal. Môže pri tom požadovať úradne osvedčený odpis zaniknutého plnomocenstva; v takom prípade sa na ňom vyznačí, že plnomocenstvo zaniklo.

Tretí oddiel

Neoprávnené konanie v cudzom mene

§ 141

Dodatočné schválenie

(1) Ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, je splnomocniteľ viazaný len pokiaľ toto prekročenie schválil. Ak však splnomocniteľ neoznámí osobe, s ktorou splnomocnenec konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil.

(2) Ak niekto konal v mene iného bez oprávnenia, zaväzuje tento právny úkon zastúpeného len pokiaľ ho schválil bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel.

(3) Odsek 1 a odsek 2 neplatia, ak zastúpeného zaväzuje právny úkon podľa § 139 alebo § 142.

(4) Právny úkon schválený podľa odseku 1 alebo 2 zaväzuje zastúpeného od počiatku.

§ 142

Konanie za podnikateľa v jeho prevádzkarni

Podnikateľa zaväzuje právne konanie, ktoré bez oprávnenia uskutočnila iná osoba v jeho prevádzkarni alebo prostriedkom diaľkovej komunikácie, ktorý podnikateľ určil na kontakt so zákazníkmi. To neplatí, ak ten, s kým sa konalo, o nedostatku oprávnenia vedel alebo musel vedieť alebo ak ide o konanie, ku ktorému v prevádzkarni alebo prostredníctvom diaľkovej komunikácie obvykle nedochádza.

§ 143

Zodpovednosť neoprávnenej osoby

(1) Ak právny úkon nezaväzuje zastúpeného, pretože nebol schválený podľa § 141, a konajúca osoba o nedostatku svojho oprávnenia vedela alebo musela vedieť, môže druhá strana od nej

požadovať splnenie toho, čo bolo dohodnuté, alebo náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku neschválenia právneho úkonu.

(2) Ak konajúca osoba o nedostatku svojho oprávnenia nevedela ani nemusela vedieť, môže druhá strana od nej požadovať iba náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku toho, že sa na plnomocenstvo spoliehala.

(3) Práva podľa odseku 1 a odseku 2 nevzniknú, ak druhá strana o nedostatku oprávnenia konať v mene iného vedela alebo musela vedieť.

Piata hlava VÝZNAM ČASU A JEHO POČÍTANIE

Prvý diel POČÍTANIE ČASU

§ 144 Základné časové úseky

(1) Časový úsek je spravidla určený dohodou strán alebo zákonom najmä podľa minút, hodín, dní, týždňov, mesiacov alebo rokov.

(2) Časový úsek určený v kratších jednotkách než v dňoch začína plynúť od skutočnosti rozhodujúcej pre jeho začiatok a končí jeho prirodzeným uplynutím.

(3) Časový úsek určený podľa dní, mesiacov alebo rokov začína plynúť začiatkom príslušného dňa a končí uplynutím posledného dňa časového úseku.

§ 145 Časové úseky určené inak

(1) Ak sa má uplatniť právo, uskutočniť úkon alebo splniť povinnosť

- a) bezodkladne, je potrebné uskutočniť to ihneď, ako je to možné,
- b) bez zbytočného odkladu, je potrebné uskutočniť to čo najskôr tak, aby inému nevznikla škoda; spravidla však do desiatich dní.

(2) Ak z okolností alebo z praxe zavedenej medzi stranami nevyplýva inak, rozumie sa výrazom

- a) „začiatkom obdobia“ prvých desať dní obdobia,
- b) „v polovici mesiaca“ obdobie od desiateho do dvadsiateho dňa mesiaca,
- c) „v polovici štvrťroka“ druhý mesiac štvrťroka a
- d) „koncom obdobia“ posledných desať dní obdobia.

(3) Ak časový úsek zahŕňa časť mesiaca, na účely určenia tejto časti platí, že mesiac má 30 dní.

§ 146 Časový úsek bez nepretržitého plynutia

Ak sa pri časovom úseku určenom v mesiacoch alebo rokoch nevyžaduje nepretržité plynutie, považuje sa za mesiac 30 dní a za rok 365 dní.

§ 147**Lehota**

(1) Lehota je časový úsek určený na uplatnenie práva, uskutočnenie úkonu alebo splnenie povinnosti.

(2) Lehota určená podľa dní, týždňov, mesiacov alebo rokov začne plynúť dňom bezprostredne nasledujúcim po skutočnosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok. Ak takýto deň v poslednom mesiaci lehoty nie je, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

(4) Ak pripadne koniec lehoty na sobotu, nedeľu alebo iný deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

§ 148**Doba**

(1) Doba je časový úsek, ktorého uplynutie spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práva, povinnosti alebo právneho vzťahu.

(2) Doba určená podľa dní, týždňov, mesiacov alebo rokov začne plynúť dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Koniec doby určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň bezprostredne predchádzajúci dňu, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok. Ak takýto deň v poslednom mesiaci doby nie je, pripadne koniec doby na jeho posledný deň.

(4) Doba uplynie uplynutím jej posledného dňa aj vtedy, ak pripadne na sobotu, nedeľu alebo iný deň pracovného pokoja.

§ 149**Rozhodný okamih dňa**

Ak to nevyklučuje povaha prípadu tak platí, že ak sa právo nadobúda určitým dňom, nadobudne sa začiatkom tohto dňa, a ak zaniká určitým dňom, zanikne uplynutím tohto dňa. To primerane platí aj pre vznik a zánik povinnosti.

**Druhý diel
PREMLČANIE****Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia****§ 150****Predmet premlčania**

Právo domáhať sa plnenia zo záväzku (nárok) podlieha premlčaniu.

§ 151**Všeobecná premlčacia lehota**

Ak zákon neustanovuje inak, je premlčacia lehota trojročná.

§ 152**Premlčanie judikovaného nároku**

Nárok priznaný rozhodnutím súdu sa premlčí za desať rokov odo dňa, keď sa rozhodnutie súdu stalo právoplatným, ak zákon neustanovuje inak.

§ 153**Premlčanie nároku v prípade uznania dlhu**

(1) Ak dlžník písomne uznal svoj dlh, premlčí sa nárok veriteľa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak však bola v uznaní určená lehota, do uplynutia ktorej má dlžník dlh splniť, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím takto určenej lehoty.

(2) Pri úkonoch, ktoré majú účinky uznania dlhu, sa nárok veriteľa premlčí za tri roky odo dňa, keď k takému úkonu došlo. Ak sa na nárok vzťahuje aj odsek 1, použije sa premlčacia lehota, ktorá má uplynúť neskôr.

§ 154**Premlčanie nároku z práva zapísaného vo verejnom zozname alebo registri**

Premlčacia lehota nároku, ktorý vyplýva z práva zapísaného vo verejnom zozname alebo registri, je desaťročná; to neplatí, ak ide o nárok, ktorý možno vykonávať opakovane alebo nepretržite.

§ 155**Dohoda o premlčacej lehote**

(1) Strany si môžu písomne dohodnúť kratšiu alebo dlhšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon; najmenej však jeden rok a najviac desať rokov.

(2) Dohode podľa odseku 1 nebráni, ak už premlčacia lehota začala plynúť alebo uplynula. Dohoda o predĺžení premlčacej lehoty, uzavretá po premlčaní nároku, má účinky uznania premlčaného dlhu; ustanovenie § 161 ods. 1 sa použije primerane, dĺžka premlčacej lehoty sa však spravuje dohodou o jej predĺžení.

(3) Kratšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon nemožno dohodnúť skôr než nárok vznikne, ak ide o nárok zo zodpovednosti za nemajetkovú škodu alebo za škodu spôsobenú úmyselne.

(4) Dohodu o premlčacej lehote nemožno uzavrieť v neprospech spotrebiteľa.

Druhý oddiel**Plynutie premlčacej lehoty****§ 156****Začiatok premlčacej lehoty**

(1) Premlčacia lehota začne plynúť odo dňa, keď možno nárok prvýkrát dôvodne uplatniť na súde, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď možno takýto nárok prvýkrát vykonať, ak zákon neustanovuje inak.

§ 157**Začiatok premlčacej lehoty pri plnení po častiach**

(1) Ak bolo dohodnuté plnenie po častiach, začne premlčacia lehota pre každý čiastkový dlh plynúť odo dňa jeho splatnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej časti stane splatným celý dlh, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa splatnosti celého dlhu, a to aj pre skôr splatné časti.

(2) Odsek 1 sa primerane použije aj na premlčanie judikovaného nároku (§ 152) a nároku v prípade uznania dlhu (§ 153), ak bolo plnenie v rozhodnutí alebo v uznaní rozložené na jednotlivé časti.

§ 158

Začiatok premlčacej lehoty pri vadnom plnení

(1) Pri nárokoch z väd začne premlčacia lehota plynúť odo dňa vadného plnenia alebo odo dňa, keď bola porušená povinnosť prijať vadné plnenie; neuplynie však skôr ako za dva mesiace po tom, čo oprávnený vadu včas vytkol.

(2) Pri nárokoch zo záruky za akosť začne premlčacia lehota plynúť vždy odo dňa včasného oznámenia vady počas záručnej doby a pri nárokoch z právnych väd odo dňa uplatnenia práva treťou osobou.

§ 159

Začiatok premlčacej lehoty v osobitných prípadoch

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi (§ XXX [*Splatnosť prenechaná veriteľovi*]) alebo ak splatnosť nie je určená (§ XXX [*Neurčená splatnosť*]), začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď mohol veriteľ prvýkrát požiadať dlžníka o splnenie dlhu, ak zákon neustanovuje inak. Ak však dlžníkovi bez žiadosti veriteľa o splnenie dlhu povinnosť splniť nevznikne, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď je dlžník prvýkrát povinný dlh splniť.

(2) Ak ide o nárok osoby, ktorá musí mať zákonného zástupcu, alebo o nárok proti takejto osobe, nezačne premlčacia lehota plynúť, dokiaľ jej nie je ustanovený zákonný zástupca. Už začatá premlčacia lehota plynie ďalej, avšak neskončí skôr než uplynie jeden rok odo dňa, keď bol takejto osobe ustanovený zákonný zástupca alebo keď prekážka pominula inak.

§ 160

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka

(1) Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty.

(2) Ak na dediča prešiel poručiteľov dlh, z ktorého vyplýva nárok, ktorý nebol v čase smrti poručiteľa premlčaný, neuplynie premlčacia lehota skôr než za jeden rok odo dňa, keď bolo dedičovi potvrdené nadobudnutie dedičstva alebo schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva.

§ 161

Obnovenie premlčacej lehoty

(1) Ak dlžník písomne uznal dlh (§ XX), z ktorého vyplýva premlčaný nárok, platí, že k premlčaniu nedošlo a odo dňa uznania dlhu začne plynúť nová desaťročná premlčacia lehota; ak však bola v uznaní určená lehota, do uplynutia ktorej má dlžník dlh splniť, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím takto určenej lehoty.

(2) Ak bol rozhodnutím súdu priznaný premlčaný nárok, platí, že k premlčaniu nedošlo a nárok sa premlčuje podľa § 152§ 152.

Spočívanie premlčacej lehoty

§ 162

počas súdneho alebo iného konania

(1) Ak veriteľ v premlčacej lehote uplatní nárok na súde alebo inom príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia lehota počas tohto konania neplynie. To platí aj o nároku, ktorý

bol priznaný exekučným titulom, ak veriteľ v premlčacej lehote podal návrh na vykonanie exekúcie; počas odkladu vykonateľnosti súdneho rozhodnutia premlčacia lehota neplynie.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje podľa odseku 1, premlčacia lehota neplynie, ak veriteľ pred jej uplynutím začne s výkonom tohto nároku a v jeho výkone riadne pokračuje; to platí aj v prípade, ak výkonu nároku dočasne bráni prekážka vyplývajúca zo zákona alebo z rozhodnutia orgánu verejnej moci.

§ 163

pri vzájomnej žalobe

Ak bol nárok v súdnom konaní uplatnený vzájomnou žalobou a veriteľ v jeho uplatňovaní riadne pokračuje, prestáva plynúť premlčacia lehota dňom, keď sa začalo súdne konanie ohľadne nároku, proti ktorému vzájomná žaloba smeruje, ak sa obidva nároky vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľko zmlúv, uzavretých na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovaní; inak sa na premlčanie nároku, uplatneného vzájomnou žalobou, primerane použije § 162 ods. 1.

§ 164

medzi niektorými osobami

(1) Premlčacia lehota neplynie

- a) medzi manželmi,
- b) medzi osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti,
- c) medzi zákonným zástupcom a zastúpeným.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak ide o opakujúce sa plnenie alebo príslušenstvo pohľadávky.

Tretí oddiel

Právne následky premlčania

§ 165

Účinky premlčania

(1) Uplynutím premlčacej lehoty sa nárok premlčí.

(2) Po premlčaní nároku môže povinná osoba odmietnuť plniť; nemôže sa však z dôvodu premlčania domáhať vrátenia plnenia.

§ 166

Námietka premlčania v súdnom konaní

(1) Na premlčanie prihliadne súd iba na námietku. Ak sa povinná osoba v konaní pred súdom premlčania dovoľá, nemožno premlčaný nárok veriteľovi priznať.

(2) Aj po premlčaní môže veriteľ v súdnom konaní uplatniť svoj nárok pri započítaní, ak

- a) sa obidva nároky vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľko zmlúv, uzavretých na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovaní, alebo
- b) bolo možné započítať pohľadávku z ktorej tento nárok vyplýva proti pohľadávke druhej strany pred uplynutím premlčacej lehoty.

(3) Ak sú strany povinné vrátiť si navzájom plnenie, ktoré nadobudli podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhá strana mohla premlčanie

namietat; to platí aj v prípade, ak vzájomné plnenie alebo jeho časť zatiaľ poskytla iba jedna strana, alebo ak strany plnili navzájom v rôznom čase.

(4) Práva namietnuť premlčanie sa nemožno vopred vzdať.

§ 167

Námietka premlčania nároku ktorý sa neuplatňuje na súde

(1) Ak po uplynutí premlčacej lehoty namietne povinná osoba premlčanie nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, nemôže veriteľ takýto nárok vykonať.

(2) Právo, z ktorého vyplýva premlčaný nárok, ktorý podľa odseku 1 nemožno vykonať, zanikne. Ak je toto právo zapísané vo verejnom zozname alebo registri, možno ho vymazať na základe rozhodnutia súdu o tom, že zaniklo. Ustanovenie § 166 ods. 4 sa použije rovnako.

Štvrtý oddiel

Osobitné ustanovenia o premlčaní niektorých nárokov

§ 168

Premĺčanie vedľajších nárokov

(1) Najneskôr premlčaním hlavného nároku sa premlčia všetky aj budúce vedľajšie nároky, vrátane nároku na príslušenstvo a nárokov vyplývajúcich z nesplnenia (§ XXX), ak zákon neustanovuje inak.

(2) Nárok vyplývajúci z ručenia sa nepremlčí skôr než nárok, ktorý je ručením zabezpečený; to platí aj pre nárok vyplývajúci z finančnej záruky.

(3) Ak bol nárok priznaný rozhodnutím súdu alebo ak dlžník uznal svoj dlh, nepoužije sa desaťročná premlčacia lehota na príslušenstvo hlavného nároku, ktoré sa stalo splatným po právoplatnosti súdneho rozhodnutia alebo po uznaní dlhu; to platí aj na opakujúce sa plnenie.

§ 169

Premĺčanie nárokov zo záložného práva a zádržného práva

(1) Nárok vyplývajúci zo záložného práva sa nepremlčí skôr než nárok, ktorý je záložným právom zabezpečený.

(2) Nárok vyplývajúci zo záložného práva k hnuťelnej veci sa nepremlčí, ak má záložný veriteľ záloh u seba, alebo ho pre neho opatruje iná osoba.

(3) Odsek 1 a odsek 2 sa primerane použijú aj na premlčanie nároku vyplývajúceho zo zádržného práva.

§ 170

Premĺčanie nároku zodpovedajúceho vecnému bremenu

Nárok zodpovedajúci vecnému bremenu sa premlčí, ak sa desať rokov nevykonával.

§ 171

Premičanie nároku na náhradu škody

(1) Premlčacia lehota nároku na náhradu škody začne plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo musel dozvedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

(2) Najneskôr sa nárok na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď škoda vznikla, ak tento zákon neustanovuje inak; to neplatí, ak ide o nárok na náhradu škody na zdraví, nárok na náhradu škody pri usmrtení, alebo o nárok na náhradu nemajetkovej škody blízkych osôb podľa § XXX.

§ 172

Premičanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia

(1) Premlčacia lehota nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začne plynúť odo dňa, keď sa ukrátený dozvedel alebo musel dozvedieť, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, a kto je povinný ho vydať.

(2) Najneskôr sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 173

Premičanie nároku z nekalej súťaže

(1) Premlčacia lehota nároku z nekalej súťaže začne plynúť odo dňa, keď sa veriteľ dozvedel alebo musel dozvedieť o konaní zakladajúcom nekalú súťaž a o tom, kto sa tohto konania dopustil.

(2) Najneskôr sa nárok z nekalej súťaže premlčí za desať rokov odo dňa, keď ku konaniu zakladajúcemu nekalú súťaž došlo, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 174

Premičanie nároku z porušenia práv spotrebiteľa

Ak zákon neustanovuje inak, nárok spotrebiteľa, vyplývajúci z porušenia ustanovení tohto alebo iného zákona na ochranu práv spotrebiteľa, sa premlčí najneskôr za desať rokov odo dňa

- a) keď zanikol záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo
- b) keď došlo k porušeniu povinnosti obchodníka, ktoré zakladá nárok spotrebiteľa, ak nejde o porušenie povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy.

Piaty oddiel

Osobitné ustanovenie

§ 175

Niektoré práva bez časového obmedzenia

Ak zákon neustanovuje inak, plynutie času nemá vplyv na

- a) právo na opakujúce sa alebo nepretržité plnenie, kým právny vzťah trvá; jednotlivé nároky z tohto práva však podliehajú premlčaniu,

- b) právo domáhať sa usporiadania práv a povinností rozhodnutím súdu, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva zo zákona¹,
- c) práva vlastníka alebo inej oprávnenej osoby podľa *§ 126 a 127 (OZ'64) upraviť po dokončení vecných práv.*

Tretí diel PREKLÚZIA

§ 176 Zánik práva preklúziou

Právo zanikne z dôvodu, že nebolo uplatnené alebo vykonané v určenej lehote (preklúzia), iba ak to ustanovuje zákon. Na zánik práva preklúziou prihliadne súd z úradnej povinnosti.

¹ *Napríklad § 135c, § 142, § 151o ods. 3 (OZ'64).*